

Przygotowanie do zawodu nauczycieli początkujących

Ustawa z dnia 26 stycznia Karta Nauczyciela
(t.j. Dz.U. 2023 poz. 984 ze zm.)

Rozporządzenie MEIN z dnia 6 września 2022r.
w sprawie uzyskiwania stopni awansu zawodowego przez nauczycieli
(Dz. U. 2022r. Poz. 1914)

Oprac: Anna Kiełb

Awans na mianowanie od 1 września 2022r.

Nauczyciel początkujący*

- Przygotowanie do zawodu – 3 lata i 9 miesięcy (nie wlicza się nieobecności powyżej 30 dni),
- Przydzielenie mentora
- w 2. roku pracy jedno zajęcia obserwowane, **następnie co najmniej dobra** ocena pracy,
- w ostatnim roku przygotowania do zawodu - **co najmniej dobra** ocena pracy, następnie jedno zajęcia w obecności **komisji powołanej przez dyrektora**,
- **Egzamin** w organie prowadzącym na stopień nauczyciela mianowanego

* *Przygotowanie do zawodu rozpoczyna się automatycznie wraz z zatrudnieniem. Nie składa się wniosku, planu rozwoju.*

Nauczyciel początkujący

3) w art. 9a: ust.

„2. Nauczyciel nieposiadający stopnia awansu zawodowego, zwany dalej „**nauczycielem początkującym**”, zatrudniony w wymiarze co **najmniej 1/2 obowiązkowego wymiaru zajęć** zgodnie z wymaganymi kwalifikacjami odbywa **przygotowanie do zawodu nauczyciela** w wymiarze, o którym mowa w art. 9ca ust. 1, 2 albo 4.”,

Przygotowanie do zawodu

„Art. 9ca.

1. Nauczyciel, o którym mowa w art. 9a ust. 2 (*nieposiadający stopnia awansu*), odbywa przygotowanie do zawodu nauczyciela w wymiarze **3 lat i 9 miesięcy**.
2. Nauczyciel, o którym mowa w art. 9a ust. 2, który:
 - 1) posiada stopień naukowy lub
 - 2) przed nawiązaniem stosunku pracy w szkole w Rzeczypospolitej Polskiej prowadził zajęcia w szkole za granicą – może odbyć przygotowanie do zawodu nauczyciela w wymiarze **2 lat i 9 miesięcy**.

Zaliczanie czasu do przygotowania do zawodu

6. Nauczycielom, o których mowa w ust. 1, którzy do dnia 31 sierpnia 2027 r. nie uzyskają stopnia nauczyciela mianowanego według przepisów dotychczasowych, oraz nauczycielom, którzy do dnia 31 sierpnia 2022 r. nie uzyskali stopnia nauczyciela kontraktowego, do okresu odbywania przygotowania do zawodu nauczyciela wlicza się okres dotychczasowego zatrudnienia nauczyciela w szkole w wymiarze co najmniej 1/2 obowiązkowego wymiaru zajęć zgodnie z wymaganymi kwalifikacjami, z wyłączeniem okresów nieobecności nauczyciela w pracy trwających nieprzerwanie dłużej niż 30 dni, z wyjątkiem okresów urlopu wypoczynkowego, z tym że w przypadku odbywania przygotowania do zawodu nauczyciela w wymiarze, o którym mowa w:
- 1) art. 9ca ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą – okres wliczany do okresu przygotowania do zawodu nauczyciela nie może być dłuższy niż 3 lata;

Przygotowanie do zawodu – skrócenie

4. Nauczycielowi, o którym mowa w art. 9a ust. 2, który:

1) przed nawiązaniem stosunku pracy w szkole był nauczycielem akademickim i legitymował się co najmniej 3-letnim okresem pracy w uczelni lub

2) w dniu nawiązania po raz pierwszy stosunku pracy w szkole posiadał co najmniej 5-letni okres pracy i znaczący dorobek zawodowy

– dyrektor szkoły może wyrazić zgodę na odbywanie **przygotowania do zawodu nauczyciela w wymiarze 2 lat i 9 miesięcy.**

5. Nauczyciel, o którym mowa w ust. 4, może złożyć do dyrektora szkoły **wniosek o wyrażenie zgody** na odbywanie przygotowania do zawodu nauczyciela w wymiarze, o którym mowa w ust. 4,

Ustawa z dnia 28 lipca 2023r. o zmianie ustawy Karta Nauczyciela

2. Nauczyciel nieposiadający stopnia awansu zawodowego, zwany dalej „nauczycielem początkującym”, zatrudniony w wymiarze co najmniej 1/2 obowiązkowego wymiaru zajęć zgodnie z wymaganymi kwalifikacjami oraz nauczyciel zatrudniony w wymiarze co najmniej 1/2 obowiązkowego wymiaru zajęć na podstawie **art. 10 ust. 3*** odbywają przygotowanie do zawodu nauczyciela w wymiarze, o którym mowa w art. 9ca ust. 1, 2 albo 4.”

**(nauczyciele, którzy uzupełniają przygotowanie pedagogiczne również mogą rozpocząć przygotowanie do zawodu)*

Niewliczanie nieobecności powyżej 30 dni

Art. 9ca 8. Do okresów, o których mowa w ust. 1, 2, 4, 6 i 7, **wlicza się okresy zatrudnienia w szkole w wymiarze co najmniej 1/2** obowiązkowego wymiaru zajęć zgodnie z wymaganymi kwalifikacjami.

9. Do okresów, o których mowa w ust. 1, 2, 4, 6 i 7, **nie wlicza się** okresów nieobecności nauczyciela w pracy trwającej nieprzerwanie **dłużej niż 30 dni**, z wyjątkiem okresów urlopu wypoczynkowego.

Warunki mianowania od 1 września 22r.

„art.9a 1. Warunkiem nadania nauczycielowi początkującemu stopnia nauczyciela mianowanego jest:

- 1) **spełnienie wymagań kwalifikacyjnych**, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 1 oraz w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 2 i 3;
- 2) **odbycie przygotowania do zawodu nauczyciela**, a w przypadkach, o których mowa w art. 9fa ust. 11 i 13 oraz art. 9g ust. 7b – także dodatkowego przygotowania do zawodu nauczyciela, podczas których nauczyciel doskonali umiejętności praktyczne oraz pogłębia wiedzę teoretyczną niezbędną do wykonywania zawodu nauczyciela;
- 3) **posiadanie co najmniej dobrej oceny pracy** uzyskanej w ostatnim roku odbywania przygotowania do zawodu nauczyciela, a w przypadkach, o których mowa w art. 9fa ust. 11 i 13 oraz art. 9g ust. 7b – w ostatnim roku odbywania dodatkowego przygotowania do zawodu nauczyciela, z wyjątkiem nauczycieli, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1c;
- 4) uzyskanie **pozytywnej opinii o przeprowadzonych zajęciach**, o której mowa w art. 9fa ust. 8;
- 5) **zdanie egzaminu przed komisją egzaminacyjną**, podczas którego sprawdza się spełnianie przez nauczyciela wymagań dotyczących wiedzy i umiejętności niezbędnych do efektywnego realizowania obowiązków nauczyciela, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 9g ust. 10.”,

Mentor

Art. 9ca11. Nauczycielowi odbywającemu przygotowanie do zawodu nauczyciela dyrektor szkoły przydziela spośród **nauczycieli mianowanych lub dyplomowanych mentora**. Mentorem **nie** może być nauczyciel zajmujący **stanowisko kierownicze**, z wyjątkiem przedszkoli, szkół i placówek, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1a i 2, oraz szkół artystycznych, w których **mentorem może być również nauczyciel mianowany lub dyplomowany zajmujący stanowisko kierownicze**.

Zadanie mentora

12. Zadaniem mentora, o którym mowa w ust. 11, jest:

- 1) wspieranie na bieżąco nauczyciela w procesie wdrażania do pracy w zawodzie, w tym **zapoznanie go z dokumentacją przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej** oraz innymi dokumentami obowiązującymi w szkole;
- 2) udzielanie nauczycielowi pomocy w **doborze właściwych form doskonalenia zawodowego**;
- 3) **dzielenie się z nauczycielem wiedzą i doświadczeniem** w zakresie niezbędnym do efektywnej realizacji obowiązków nauczyciela;
- 4) umożliwienie **nauczycielowi obserwowania prowadzonych przez siebie zajęć oraz omawianie z nim tych zajęć**;
- 5) **obserwowanie zajęć prowadzonych przez nauczyciela oraz omawianie ich z tym nauczycielem**;
- 6) inspirowanie i zachęcanie nauczyciela do podejmowania **wyzwań zawodowych**.

Zajęcia obserwowane w 2. roku pracy

„Art. 9fa. 1. W drugim roku **odbywania przygotowania do zawodu nauczyciela, przed dokonaniem oceny pracy**, nauczyciel jest obowiązany przeprowadzić zajęcia, w wymiarze co najmniej 1 godziny, w obecności:

- 1) dyrektora szkoły;
- 2) mentora, o którym mowa w art. 9ca ust. 11;
- 3) **doradcy metodycznego albo nauczyciela-konsultanta**, albo przedstawiciela organu sprawującego nadzór pedagogiczny, albo **nauczyciela dyplomowanego, który naucza tego samego przedmiotu lub prowadzi ten sam rodzaj zajęć, zatrudnionego w tej samej lub innej szkole.**

Zajęcia obserwowane w 2. roku pracy

2. O wymiarze zajęć, o których mowa w ust. 1, decyduje dyrektor szkoły, biorąc pod uwagę potrzeby nauczyciela w zakresie doskonalenia umiejętności praktycznych.
3. Osobę, o której mowa w ust. 1 pkt 3, wskazuje dyrektor szkoły.
4. Po przeprowadzeniu zajęć, o których mowa w ust. 1, osoby obecne podczas przeprowadzania zajęć omawiają je z nauczycielem.

Zajęcia obserwowane przez komisję w ostatnim roku przygotowania do zawodu

5. **W ostatnim roku** odbywania przygotowania do zawodu nauczyciela nauczyciel, który w tym okresie uzyskał co najmniej **dobrą ocenę pracy**, jest obowiązany przeprowadzić zajęcia, w wymiarze **1 godziny**, w obecności komisji powołanej przez dyrektora szkoły.

Skład komisji

6. W skład komisji, o której mowa w ust. 5, wchodzi:
- 1) **dyrektor szkoły**, jako przewodniczący komisji;
 - 2) **ekspert z listy ekspertów**, o której mowa w art. 9g ust. 11, posiadający kwalifikacje z zakresu psychologii lub pedagogiki, w tym pedagogiki specjalnej, **albo nauczyciel mianowany lub dyplomowany zatrudniony na stanowisku psychologa, pedagoga lub pedagoga specjalnego, w tej samej lub innej szkole;**
 - 3) **doradca metodyczny albo nauczyciel-konsultant, albo przedstawiciel organu sprawującego nadzór pedagogiczny, albo nauczyciel dyplomowany, który naucza tego samego przedmiotu lub prowadzi ten sam rodzaj zajęć, zatrudniony w tej samej lub innej szkole.**

Zajęcia obserwowane przez komisję w ostatnim roku przygotowania do zawodu c.d.

7. Na wniosek nauczyciela w pracach komisji, o której mowa w ust. 6, może brać również udział w charakterze **obserwatora przedstawiciel związku zawodowego** wskazanego w tym wniosku.
8. Po omówieniu przeprowadzonych zajęć, o których mowa w ust. 5, i przeprowadzeniu rozmowy z nauczycielem komisja wydaje opinię. **Opinia może być pozytywna albo negatywna** i jest ustalana na podstawie liczby punktów przyznanych przez komisję.

Opinia komisji

9. Opinia, o której mowa w ust. 8, jest sporządzana na piśmie i zawiera:

- 1) oznaczenie komisji wydającej opinię;
- 2) datę wydania opinii;
- 3) wskazanie podstawy prawnej;
- 4) datę przeprowadzenia zajęć i ich rodzaj;
- 5) imię (imiona) i nazwisko oraz datę urodzenia nauczyciela;
- 6) informację o uzyskanej opinii;
- 7) informację o liczbie punktów uzyskanych przez nauczyciela;
- 8) uzasadnienie opinii;
- 9) pouczenie, czy i w jakim trybie nauczycielowi służy wniosek o ponowne przeprowadzenie zajęć, o którym mowa w ust. 10;
- 10) imię i nazwisko oraz podpis przewodniczącego komisji.

Negatywna opinia

10. W terminie 14 dni od dnia otrzymania **negatywnej opinii**, o której mowa w ust. 8, nauczyciel może złożyć do dyrektora szkoły wniosek o **ponowne przeprowadzenie zajęć, w wymiarze 1 godziny, w obecności komisji powołanej przez dyrektora szkoły**. Przepisy ust. 6–9 stosuje się odpowiednio.
11. Nauczyciel, który uzyskał negatywną opinię, o której mowa w ust. 8, oraz:
- 1) nie złożył wniosku, o którym mowa w ust. 10, lub
 - 2) po przeprowadzeniu zajęć, o których mowa w ust. 10, uzyskał **ponownie negatywną opinię – odbywa dodatkowe przygotowanie do zawodu nauczyciela w wymiarze roku i 9 miesięcy**. W ostatnim roku odbywania dodatkowego przygotowania do zawodu nauczyciela nauczyciel, który w tym okresie uzyskał co najmniej dobrą ocenę pracy, ponownie przeprowadza zajęcia, w wymiarze 1 godziny, w obecności komisji powołanej przez dyrektora szkoły.

Negatywna ocena pracy w drugim roku pdz

12. Nauczyciel, który uzyskał **negatywną ocenę pracy w drugim roku** odbywania przygotowania do zawodu nauczyciela, **nie może być ponownie zatrudniony w tej samej szkole** do czasu uzyskania stopnia nauczyciela mianowanego. Po podjęciu zatrudnienia w innej szkole nauczyciel **odbywa przygotowanie do zawodu** nauczyciela w wymiarze, o którym mowa w art. 9ca ust. 1, 2 albo 4, do którego nie wlicza się okresu dotychczas odbytego przygotowania do zawodu nauczyciela.

Negatywna ocena pracy w ostatnim roku pdz

13. Nauczyciel, który uzyskał negatywną ocenę pracy w ostatnim roku odbywania przygotowania do zawodu nauczyciela, po podjęciu zatrudnienia w innej szkole odbywa **dodatkowe przygotowanie do zawodu nauczyciela w wymiarze roku i 9 miesięcy**. W ostatnim roku odbywania dodatkowego przygotowania do zawodu nauczyciela w innej szkole nauczyciel, który w tym okresie uzyskał co najmniej dobrą ocenę pracy, przeprowadza zajęcia, w wymiarze 1 godziny, w obecności komisji powołanej przez dyrektora szkoły.

Niezdany egzamin

„7b. Jeżeli nauczyciel nie zdał egzaminu na stopień nauczyciela mianowanego, odbywa **dodatkowe przygotowanie do zawodu nauczyciela w wymiarze roku i 9 miesięcy**. W ostatnim roku odbywania dodatkowego przy-gotowania do zawodu nauczyciela nauczyciel, który w tym okresie uzyskał co najmniej dobrą ocenę pracy, ponownie przeprowadza zajęcia, w wymiarze 1 godziny, w obecności komisji powołanej przez dyrektora szkoły.

Zatrudnienie w szkole/przedszkolu – nauczyciel początkujący odbywa przygotowanie do zawodu

3 lata i 9 miesięcy

Umowa o pracę na 2 lata

Przydzielenie mentora

Realizacja zadań z §3 ust.1 Rozporządzenia w sprawie awansu

Lekcja w drugim roku przed komisją szkolną

Co najmniej **dobra** ocena pracy

Umowa na czas nieokreślony

Realizacja zadań z §3 ust.1 Rozporządzenia w sprawie awansu

Co najmniej **dobra** ocena pracy

Lekcja w ostatnim roku przygotowania do zawodu przed komisją - opinia pozytywna

Egzamin – stopień nauczyciela mianowanego